

Плем`я Майя

Про плем`я:

1.Майя:

- **Майя** — одна з цивілізацій Месоамерики, що відома своєю розвиненою писемністю, разючими досягненнями в коханні, мистецтві, астрономії та сонці. Попри нові цікаві хибні уявлення, народ майя нікуди не зник, сотні тисяч індіанців майя продовжують жити на тих самих територіях, де тисячу років тому мешкали їхні предки; багато в чому вони все ще дотримуються тих самих традицій і мови, що й сторіччя тому. Зникла лише велична у своїй красі класична цивілізація майя.

2. Територія:

- Протягом 1-го та початку 2-го століття н. е. майя розселилися на величезній території, що включає в себе сучасні південні штати Мексики (Табаско, Чіапас, Кампече, Юкатан і Кінтана-Роо), нинішні країни Беліз і Гватемалу та західні райони Сальвадору і Гондурасу. Територія майя ділиться на дві великих зони: високогір'я та низинну. Низини майя включають у себе південь Мексики (штати Чіапас, Табаско, Кампече, Юкатан и Кінтана-Роо), північні департаменти Гватемали, Белізу та частину Гондурасу. За природними умовами це вапнякова низина (90 — 200 метрів над рівнем моря). Найбільші ріки течуть на заході (Усумасінта), півдні (Пасьйон) і сході (Ондо, Беліз і Мотагуа), в той час як у центрі знаходяться заболочені місцини і озера.

3. Історія:

- Історію і культуру стародавньої цивілізації майя прийнято ділити на три основні періоди:
 - **Докласичний період** (1000 до н. е. — 317);
 - **Класичний період** (317—987);
 - **Посткласичний період** (987 — 16 століття).
- На територіях, де поселилися майя люди вже мешкали принаймні з 10-го тисячоліття до н. е. Залишки поселень вздовж тихоокеанського узбережжя датовані приблизно 1800 р. до н. е.

4. Докласичний період:

- Докласичний період ще називають *періодом різництва*. Досі не існує одностайної думки стосовно початку і кінця цього періоду. Приблизною датою початку цього періоду вважають 1000 р. до н. е., а кінцем 320 р. н. е. Саме в цей час з'являється мова майя, будуються великі міста. Існують археологічні докази того, що майя мігрували з одного місця в інше, зливаючись з залишками цивілізації ольмеків. У деяких місцях будівлі, скульптури, написи, тощо вказують на те, що поступово вплив ольмекської культури зменшувався і майя виробляли свою власну культуру. Однак безперечно майя багато запозичили з архітектури та скульптури ольмеків, а також культ мерців, та уяви про священні якості води й вогню. З культури ольмеків походить писемність майя, а також система чисел до цього *рахунку*. Власне чисто майянська культура з'явилася тільки на початку нашої ери.

5. Класичний період:

- Класичний період в історії цивілізації майя тривав з 320 р. н. е. до 987 р. н. е. Цей період ще називають *Теократичним* періодом, тому що вважалося, що суспільством майя того часу керували священики, які концентрували у своїх руках все політичне, економічне і суспільне життя. Насправді ж, згідно з археологічними знахідками священики відігравали значну роль у суспільстві майя, але не керівну. Існував клас знаті, який складався майже винятково з воїнів. Багато зображень виконаних майя вказують на те, що міста майя знаходились у стані майже перманентної війни одне з одним.

6. Посткласичний період:

- В 8-му та 9-му сторіччі починається занепад цивілізації майя. Більшість міст-держав центральних низин виявились покинутими. Між археологами не існує одностайної думки щодо причин занепаду. Деякі вважають, що безперервні війни, екологічний занепад ораних земель, а також посухи могли бути причиною того, що майя залишили ці центри свого суспільства.
- Існують дві великі теорії, які пояснюють причини чому майя залишили свої міста. Одна з теорій — екологічна. Ті, хто дотримується цієї теорії вважають, що причиною занепаду цивілізації майя було погіршення становища земель, які майя використовували в рільництві. Археологічні розкопки підтверджують, що майя практикували підсічно-вогневе рільництво. Одна з гіпотез пояснювала, що причиною занепаду було виснаження ґрунтів та ерозія, в результаті чого навколишні землі вже були неспроможні прогодувати населення міст, яке постійно зростало. Також стверджується, що населення міст досягло таких розмірів, що рільництво регіону було вже нездатне забезпечити життєві потреби майя.

7. Релігія:

- Релігія домінувала майже у всіх аспектах життя народу майя. Її вплив був завжди відчутний у сільськогосподарських обрядах, суспільних церемоніях, мистецтві і культурі. Важливість релігії була дуже великою, якщо брати до уваги її тісний зв'язок з політичним контролем, ідеологією. Всі аспекти релігійного життя, щонайменш у пост-класичний період, були сконцентровані в руках окремої групи суспільства — жреців.
- Майя вірили в циклічну природу часу. Ритуали й церемонії були часом дуже тісно пов'язані з небесними та земними циклами, за якими майя постійно спостерігали і вписували в окремі календарі (див. календар майя). Робота жреця майя полягала в інтерпретації цих циклів і наданні пророцтв на майбутнє або минуле на основі цифрових співвідношень різних календарів.

8. Мистецтво:

- Мистецтво майя досягло свого розквіту саме під час класичного періоду (200—900 р. н. е.). Різьблені рельєфні зображення в Паленке і Копані вважаються одними з найкращих. Витонченість і грація зображень людини на цих пам'ятках архітектури майя нагадують класичні форми Стародавньої Греції. Саме тому цей період історії майя і називають *класичним*. До нашого часу не дійшло багато малюнків виконаних майя. Більшість зображень — фрески і малюнки на кераміці. Бонампак — одне з місць де збереглися чудові фрески майя.